

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: D. H. V., nar. X,
státní příslušnost X,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331
65 Tis u Blatna

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2024, č. j. OAM-523/BA-BA07-BA06-PS2-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2024, č. j. OAM-523/BA-BA07-BA06-PS2-2024, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2024, č. j. OAM-523/BA-BA07-BA06-PS2-2024 (dále též jen: „*napadené rozhodnutí*“). Jím žalovaný rozhodl o žádosti

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

žalobce o propuštění ze zajištění podané podle § 46a odst. 10 zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu (dále též jen: „ZoA“). Rozhodl přitom, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) ZoA nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Doba zajištění byla dle § 46a odst. 5 ZoA stanovena do 8. 10. 2024.

2. Zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců byl žalobce podle § 46 odst. 1 písm. e) ZoA rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 4. 2024, č. j. OAM-523/BA-BA07-BA04-PS-2024. V něm žalovaný správní orgán vyšel z toho, že žalobce se dne 8. 4. 2024 prokázal policejní hlídce padělaným slovenským občanským průkazem. Proto byl nejprve rozhodnutím policie ze dne 8. 4. 2024, č. j. KRPS-94390-26/ČJ-2024-010022, zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále též jen: „ZPC“) za účelem realizace správního vyhoštění. To mu bylo podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 1., bod 4. uloženo rozhodnutím policie ze dne 10. 4. 2024, č. j. KRPS-94390-30/ČJ-2024-010022. V zařízení pro zajištění cizinců v Balkové, kam byl umístěn, pak dne 12. 4. 2024 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jenž se uskutečnil dne 19. 4. 2024, žalobce mj. sdělil, že o mezinárodní ochranu žádá jen z důvodu snahy o legalizaci svého pobytu v ČR, kde chce nadále pracovat. V zemi jeho původu mu nic nehrozí, má tam jen vysoké dluhy. Do ČR, kde pobýval od konce roku 2023, přicestoval přes Německo, v němž strávil tři roky, a Rumunsko, kde pracoval více než rok na pracovní vízum, jež však uplynulo krátce poté, co se přesunul do Německa.
3. Proti rozhodnutí o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 15. 4. 2024 žalobce nepodal žalobu. Dne 24. 6. 2024 však podal žádost o propuštění ze zajištění dle § 46a odst. 10 ZoA. V ní uvedl, že zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA je možné jen za splnění podmínky, že v daném případě nelze využít zvláštní opatření podle § 47 ZoA. Žalobce předložil doklad o zajištění ubytování své známé paní L. V. T. T. na adrese X. Proto žalobce navrhl, aby byl buď propuštěn ze zajištění, případně byl umístěn do pobytového střediska ve smyslu § 47 odst. 1 písm. a) ZoA.
4. Žalovaný však napadeným rozhodnutím žalobcově žádosti nevyhověl. Konstatoval, že žalobce nemá k místu, na němž má zajištěno ubytování, žádné osobní vazby, které by zaručovaly jeho setrvání v něm. Nic tedy nezaručuje, že by skutečně nadále poskytoval součinnost v rámci správního řízení.

Obsah žaloby

5. Žalobce se domnívá, že žalovaný porušil zejména § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též jen: „*správní řád*“), neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neboť se spolehl pouze na informace zjištěné jiným správním orgánem v řízení za jiným účelem, § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, § 68 odst. 3 správního řádu, neboť je odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné, § 46 a 47 ZoA, čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť zajištění v délce 180 dnů je nepřiměřené, a čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu.

6. Podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA může žalovaný rozhodnout o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření. NSS v rozsudku č. j. 1 Azs 349/2016-48 uvedl, že má žalovaný jinými slovy povinnost nezajistit žadatele o mezinárodní ochranu, pokud lze téhož účelu dosáhnout mírnějšími prostředky. Podle § 47 odst. 2 ZoA může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 ZoA, a je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba vždy zvážit před vydáním o rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době.
7. V projednávané věci žalovaný neshledal v rozhodnutí o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 15. 4. 2024, č. j. OAM-523/BA-BA07-BA04-PS-2024, uplatnění zvláštních opatření účinným. Žalobce se v té době dostatečně neorientoval v situaci a v zařízení nečerpal právní poradenství, a proto proti tomuto rozhodnutí nebrojil správní žalobou. Protože je podle § 46 odst. 10 ZoA žalovaný povinen zkoumat, zda důvody zajištění trvají, a podle shodného zákonného ustanovení byl žalobce oprávněn podat žádost o propuštění ze zajištění, učinil tak svým podáním ze dne 24. 06. 2024. Správní orgán však rozhodl, že je žalobce nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a že doba trvání zajištění je stanovena do 8. 10. 2024.
8. V žalobcově případě lze součinnost k případným dalším úkonům v probíhajícím řízení zajistit tím, že bude bydlet u své známé V. T. T. na adrese X, a osobně se bude hlásit žalovanému. Žalobce k žádosti o propuštění ze zajištění doložil potvrzení o zajištění ubytování. I když žalobce nemá na území ČR rodinné vazby, měl žalovaný v případě, že by nevyužil uvedenou alternativu zajištění, upřednostnit umístění žalobce do otevřeného pobytového střediska. Dále žalobce uvedl, že pobyt v zařízení pro zajištění cizinců špatně psychicky snáší. Žalovaný v napadeném v rozhodnutí ani v rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 15. 4. 2024 nijak neodůvodnil, proč konkrétně nebylo v případě žalobce využito zvláštní opatření – zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným.
9. Napadené rozhodnutí je rovněž nepřezkoumatelné, neboť žalovaný neodůvodnil stanovenou maximální dobu zajištění v délce 180 dnů. Žalovaný v rozhodnutí ze dne 15. 4. 2024 délku zajištění odůvodnil pouze tím, že žalobce může v průběhu řízení ke své žádosti o mezinárodní ochranu uvést i jiné důvody, a proto nelze vyloučit, že žalobcovu žádost bude nezbytné posuzovat standardně, tedy z hlediska případného naplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a i § 14b ZoA, a proto stanovil maximální dobu zajištění. V napadeném rozhodnutí žalovaný ponechal dobu zajištění stanovenou do 8. 10. 2024 s tím, že odkázal na své původní rozhodnutí. Odůvodnění těchto dvou rozhodnutí ve vztahu k době zajištění je ale zcela nedostatečné, čistě formální a vzbuzuje dojem svévole. Takový postup není souladný správními předpisy a judikaturou. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50. Žalobce uzavřel, že závěry žalovaného o nemožnosti uložit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu a o

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

prodloužení zajištění na maximální možnou délku 180 dnů jsou odůvodněny velmi obecně, a žalovaný se vněm nevypořádal s individuálními okolnostmi případu žalobce.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný nesouhlasí s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitkám vztahujícím se k nezákonnosti napadeného rozhodnutí a nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění.
11. Žalobce byl zajištěn dle rozhodnutí ze dne 15. 4. 2024 č. j. OAM-523/BA-BA07-BA04-PS-2024, neboť se při kontrole totožnosti prokázal padělaným slovenským občanským průkazem. Rovněž na území ČR vykonával nelegálně pracovní aktivity. Z takového jednání žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Nemožnost uložení zvláštních opatření žalovaný dostatečně odůvodnil na str. 3-4 napadeného rozhodnutí. Volba mírnějších opatření je vázána na předpoklad, že žadatel bude se správními orgány spolupracovat při realizaci těchto opatření, a že uložení zvláštních je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. K podpoře svého tvrzení žalovaný odkázal na rozsudky NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016-23, a ze dne 14. 7. 2017, č. j. 4 Azs 105/2017-24. Dále uvedl, že přezkoumatelným způsobem uvedl skutečnosti, které nenasvědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit, a proto v jeho případě nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření. Žalovaný setrvává na svém názoru, že byly kumulativně naplněny podmínky pro zajištění žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA, a odkázal na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci

12. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 46a odst. 8 ZoA bez jednání. Žalobce nenavrhл, aby soud ve věci nařídil jednání a soud jeho konání nevyhodnotil jako potřebné.
13. Žaloba je důvodná.
14. Soud nejprve konstatuje, že žalobní námitky obsažené v části II. žaloby sestávající z výčtu ustanovení správního řádu a ZoA, čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o lidských právech a čl. 9 odst. 1 směrnice 2013/33/EU, které žalovaný dle žalobce porušil, nepovažuje za žalobní bod. Žalobní bod, tak jak jej vymezuje § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., sestává z argumentace právní a skutkové. NSS k tomu ve svém rozsudku ze dne 8. 12. 2005, č. j. 6 Azs 101/2004-52, uvedl: „Žalobní musí být formulován konkrétně, aby byl jasně vymezen předmět soudního přezkumu. Připuštěním vágních a

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nekonkrétně formulovaných žalobních bodů by toto ustanovení ztratilo smysl.“ Pouhý výčet ustanovení různých právních předpisů, které měly být v dané věci porušeny, však kvality žalobního bodu nedosahuje. Soud se proto touto částí žaloby nebude samostatně zabývat. Učinil-li by tak, přebíral by totiž na sebe povinnost žalobce, tj. řádně vymezit předmět přezkumu. Přestal by tak být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta, což je nepřípustné (srovnej také rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

15. V prvním žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaný nezákonně posoudil negativní podmínku trvání jeho zajištění spočívající v možnosti využití zvláštních opatření.
16. Soud vyšel z následující právní úpravy.
17. Podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
18. Dle § 46a odst. 10 ZoA: *„Ministerstvo po dobu platnosti rozhodnutí o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění zkoumá, zda důvody zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají. Ministerstvo při předání rozhodnutí o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poučí o jeho právu požádat o propuštění. Žádost o propuštění je žadatel o udělení mezinárodní ochrany oprávněn podat nejdříve po uplynutí 15 dnů ode dne nabytí právní moci posledního rozhodnutí ministerstva nebo soudu k zajištění, podle toho, které rozhodnutí nabylo právní moci později; to platí i pro podání opakované žádosti o propuštění.“*
19. Dle § 47 odst. 1 ZoA: *„Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“* Podle druhého odstavce téhož ustanovení: *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
20. Z citované právní úpravy je patrné, že žalobce oprávněně tvrdí, že zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA je podmíněno mj. tím, že v daném případě nelze využít (slovy zákona „účinně uplatnit“) zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 ZoA. Tato zvláštní opatření mají dvě formy. Prvé z nich podle § 47 odst. 1 písm. a) ZoA má formu povinnosti žadatele o mezinárodní ochranu zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem. Druhé z nich podle § 47 odst. 1 písm. b) spočívá v povinnosti žadatele o mezinárodní ochranu osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
21. Souhlasit se žalobcem je nutné také potud, když tvrdí, že negativní podmínka v nemožnosti účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 ZoA se stejným způsobem uplatní i v případě rozhodování o žádosti žadatele o mezinárodní ochranu o

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

propuštění ze zajištění podle § 46a odst. 10 ZoA. V tomto ohledu je důvodný žalobcův odkaz na to, že zajištění podle ZoA má závažné dopady do jeho základních práv a svobod (srov. čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech, čl. 8 Listiny základních práv a svobod). Otázka, zda je v daném případě stále splněna tato negativní podmínka rozhodnutí o zajištění, je součástí zkoumání, „zda důvody zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají“, které je ministerstvo při rozhodování o žádosti o propuštění ze zajištění podle § 46a odst. 10 ZoA povinno provést.

22. Žádost o propuštění podle § 46a odst. 10 ZoA je specifickým nástrojem, jehož použitím se v zařízení pro zajištění cizinců zajištěný žadatel o mezinárodní ochranu může domoci přezkumu trvání důvodů pro své zajištění. Jedná se tu o žádost ve smyslu § 45 správního řádu, řízení o ní je tedy vybudováno na zásadě dispoziční. Ministerstvo tedy zásadně trvání důvodů pro zajištění žadatele o mezinárodní ochranu na základě podané žádosti o propuštění zkoumá v tom rozsahu, ve kterém žadatel tvrdí, že tyto podmínky nejsou dány (tedy že od posledního rozhodnutí o zajištění, prodloužení doby zajištění nebo o předchozí žádosti o propuštění pominuly). Není však povinností ministerstva zkoumat i ty předpoklady zajištění, jejichž pominutí žadatel o mezinárodní ochranu netvrdí.
23. V posuzovaném případě podal žalobce dne 24. 6. 2024 žalovanému žádost o propuštění podle § 46a odst. 10 ZoA. Uvedl v ní, že v jeho případě není splněna negativní podmínka jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA spočívající v tom, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 ZoA. Konkrétně žalobce uvedl, že jeho součinnost k případným dalším úkonům ve správním řízení lze účinně zajistit tím, že bude bydlet na adrese své známé, paní L. V. T. T. a osobně se bude hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Současně žalobce uvedl, že od svého zadržení spolupracuje se správními orgány, nic nezatajuje a v zařízení pro zajištění cizinců nepůsobí žádné problémy, ačkoli zajištění hůře psychicky snáší. *„Žadatel si proto dovoluje požádat o propuštění ze zajištění, případně o umístění do pobytového střediska ve smyslu § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.“*
24. Žalobce tedy ve své žádosti fakticky usiloval o nové posouzení otázky, zda jsou v jeho případě dány možnosti využít místo zajištění zvláštní opatření upravená v § 47 ZoA, zda se tedy v jeho případě lze ve smyslu § 47 odst. 1 ZoA důvodně domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. V intencích judikatury NSS srov. rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, v němž kasační soud uvedl: *„Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově) není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.“*, je nutno v této souvislosti přihlížet i k tomu, zda se lze důvodně domnívat, že zvláštní opatření budou způsobilá i k zabezpečení žalobcovy dostupnosti pro případný výkon rozhodnutí o vyhoštění.
25. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vypořádal se žádostí žalobce způsobem odpovídajícím podané žádosti o propuštění. Jelikož v ní žalobce argumentoval zejména ve prospěch možnosti využít zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA, k čemuž předložil i doklad o zajištění ubytování, není překvapivé, že právě tomuto zvláštnímu opatření se odůvodnění napadeného rozhodnutí věnuje podrobněji. Žalovaný přitom

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dospěl k závěru, že ačkoliv žalobce předložil doklad o zajištění ubytování u své známé, paní L. V. T. T., na adrese P., nejsou v jeho případě dány podmínky pro využití zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Žalobce totiž k danému místu nemá žádné osobní vazby, a proto nic nezaručuje, že by skutečně dále poskytoval součinnost v rámci správního řízení.

26. S tímto hodnocením, jakkoli stručným, se v posuzované věci soud ztotožňuje. V této souvislosti je třeba hodnotit žalobcem předložený doklad v kontextu celé věci. Z něj především vyplývá, že žalobce má obecně velmi nízkou ochotu řídit se právním řádem ČR. Již z jeho výsledku před policií ze dne 8. 4. 2024 plyne, že žalobce do ČR v prosinci 2023 zcela vědomě přicestoval a dále se zde zdržoval bez potřebného pobytového oprávnění. Ostatně již v Německu, kde pracoval tři roky předtím (2021-2023), neměl žádné povolení k pobytu. Žalobce si byl vědom, že tím porušuje relevantní právní předpisy. „Od nějakého Evropana“ si ještě v Německu obstaral za 1 500 EUR falešný doklad totožnosti Slovenské republiky. Tvzení o tom, že nevěděl, že jde o padělek, je v dané souvislosti je těžko uvěřitelné, protože žalobci muselo být zřejmé, že osobní doklady cizího státu v Německu jistě nejsou běžně na prodej, tím méně od „nějakého Evropana“. Toto tvrzení soud chápe spíše jako tvrzení procesně-taktické s ohledem na tehdy běžící trestní řízení (dne 10. 4. 2024, tedy dva dny po citovaném výsledku, byl proti žalobci vydán trestní příkaz Okresním soudem v Příbrami sp. zn. 22 T 43/2024, kterým byl uznán vinným ze spáchání přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 tr. zákoníku; opis z evidence rejstříku trestů je založen ve správním spise). Stejně tak v rámci tohoto výsledku jednoznačně vyloučil, že by byl schopen a ochoten osobně se hlásit policii v době policií stanovené nebo se zdržovat v místě policií určeném. Konstatoval, že nemá finanční prostředky na vycestování z ČR a že nemá v ČR žádné sociální, kulturní ani ekonomické vazby, nemá zde ani žádný majetek. Uvedl, že jediná jeho motivace pro pobyt v ČR je práce k obstarání peněz. Příbuzné ani jiné členy rodiny v Schengenském prostoru nemá, je tu zcela sám. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 19. 4. 2024 pak plyne, že žalobce žádá o mezinárodní ochranu jen z důvodu snahy o legalizaci svého pobytu na území ČR, sám dříve pro legalizaci pobytu nedělal nic, v návratu do vlasti mu nebrání nic kromě dluhů.
27. Je-li tedy podmínkou použití zvláštního opatření podle § 47 odst. 2 ZoA důvodnost domněnky, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení splnění jeho účelu, pak nelze z citovaných vyjádření samotného žalobce podle názoru soudu dovodit nic jiného, než že v jeho případě tomu tak není. Žalobce svým předchozím jednáním prokázal, že mu není cizí vědomě porušovat platné právní předpisy, obstarávat si falešné doklady a vědomě vykonávat nelegální práci. Tato žalobcova mnohaletá praxe vskutku nedává předpoklad, že se žalobce podrobí režimu § 47 odst. 1 písm. b) ZoA, a to tím spíše, když v řízení před policií sám uvedl, že není ochoten se policii pravidelně hlásit. Přisvědčit žalovanému je nutno také v tom, že k místu zajištěného ubytování, ani k osobě, která mu doklad o něm poskytla, jej zjevně nepojí žádné pevné a spolehlivé vazby. Sám žalobce totiž vypověděl, že na území Schengenského prostoru je sám, nemá zde žádné příbuzné ani jiné blízké osoby. Podmínky uložení zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA tedy nebyly v projednávané věci naplněny.
28. Jde-li pak o zdůvodnění, proč nebylo možno přistoupit k použití zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) ZoA, je v napadeném rozhodnutí jen stručně uvedeno, že se ani ohledně této možnosti nezměnilo na žalobcově situaci nic, co by vedlo žalovaného ke

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

změně jeho závěru prezentovaného v rozhodnutí o žalobcově zajištění. To však odpovídá obsahu žalobcovy žádosti o propuštění, v níž se k tomuto zvláštnímu opatření nenachází žádná věcná argumentace; tu žalobce určitým způsobem rozvíjí až v žalobě. Závěr žalovaného tedy v tomto směru ob stojí, protože žalovaný nemohl v napadeném rozhodnutí reagovat na tvrzení, která se objevují až v podané žalobě. Bylo přitom věci žalobce, aby coby žadatel řádně vymezil obsah své žádosti, na niž bylo povinností žalovaného náležitě reagovat. To se v projednávané věci stalo.

29. První žalobní bod tedy soud neshledal důvodným.
30. Ve druhém žalobním bodu žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění stanovení maximální doby zajištění.
31. Podle § 46a odst. 5 ZoA: „*Ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.*“
32. Rozhodnutí o stanovení doby trvání zajištění je esenciální součástí rozhodnutí o zajištění a rovněž o žádosti o propuštění ze zajištění, není-li žadatel o mezinárodní ochranu na základě takové žádosti ze zajištění propuštěn. Při stanovení doby trvání zajištění postupuje ministerstvo ze své úřední povinnosti, není tedy vázáno obsahem žádosti o propuštění. Stanovená doba zajištění musí být individualizována a vycházet ze zásady, že musí být co nejkratší (aby ještě stačila pro naplnění účelu zajištění, ale současně nadměrně nezasahovala do základních práv zajištěného cizince). Soud připomíná, že dle čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, má být žadatel o mezinárodní ochranu zajištěn pouze po co nejkratší dobu. Žalovaný proto nemůže bez podrobnějšího odůvodnění přistoupit ke stanovení doby zajištění na její maximální zákonem povolenou délku, která činí šest měsíců.
33. Soud nejprve konstatuje, že v posuzovaném případě při rozhodování o délce zajištění žalovaný respektoval zákonné omezení, podle něhož maximální doba zajištění činí 180 dnů. Z tohoto pohledu nelze dané rozhodnutí považovat za *prima facie* nezákonné. S ohledem na shora řečené ale současně ale platí, že samo respektování nejdelší možné doby zajištění ještě neznamená, že lze rozhodnutí o délce doby zajištění považovat za zákonné.
34. Soud také připomíná, že dle rozsudku NSS ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017-38, je pro odůvodnění stanovené doby zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu klíčová „*skutečnost, že v tomto typovém případě je účel zajištění z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Jinými slovy, nelze osobu zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně, přičemž opačný postup by vedl ke zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.*“ V tomto rozsudku NSS přezkoumával rozhodnutí žalovaného, které bylo vydáno před novelou zákona o azylu zákonem č. 173/2023 Sb., který prodloužil maximální dobu zajištění ze 120 dnů na 180 dnů. NSS zde shledal za dostatečně odůvodněnou dobu zajištění v délce 110 dnů, kterou žalovaný odůvodnil jednak délkou řízení o mezinárodní ochraně (podle žalovaného zhruba 90 dnů), dále prodloužením o 15 dnů v souvislosti se lhůtou pro podání žaloby ve správním soudnictví a prodloužením o dalších 5 dnů, které představovaly průměrnou lhůtu pro doručování v rámci soudního řízení. K tomuto odůvodnění první senát NSS uvedl, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného „*vychází z jeho ustálené praxe, současně však obsahuje dostatečně individualizované posouzení skutkových okolností bezpečně známých žalovanému a rozhodných pro délku stěžovatelova zajištění.*“ Dobu zajištění v délce 110 dnů s výše

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

uvedeným odůvodněním (90 dnů + 15 dnů + 5 dnů) označil NSS za dostatečnou dále v rozsudku ze dne 7. 2. 2019, č. j. 1 Azs 316/2017-43, v rozsudku ze dne 16. 7. 2020, č. j. 6 Azs 99/2020-41, v usnesení ze dne 16. 12. 2021, č. j. 9 Azs 197/2021-43, nebo v usnesení ze dne 26. 9. 2022, č. j. 10 Azs 210/2022-49, v jehož bodě 25 odkázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 2. 10. 2012 ve věci A. proti Rusku, stížnost č. 14743/11, odst. 214 a 216, podle kterého je přezkum zajištění cizince v intervalu dvou až čtyř měsíců v souladu s čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

35. Z pohledu citované judikatury je nutno uzavřít, že odůvodnění doby zajištění nebylo v posuzovaném případě řádné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal pouze na odůvodnění svého rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 15. 4. 2024, přičemž se nijak nezabýval otázkou, zda dosavadní procesní vývoj věci dává či nedává podklad pro úpravu původně stanovené doby zajištění (v její maximální délce). Již to lze považovat za nesprávné, protože žalovaný měl dosavadní procesní vývoj věci ve svém rozhodnutí reflektovat. V této souvislosti lze za podstatné považovat to, co je soudu známo z jeho úřední činnosti: žalovaný totiž v mezidobí již o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu rozhodl, když tuto žádost rozhodnutím ze dne 21. 6. 2024, č. j. OAM-523/BA-BA07-HA06-2024, zamítl. Žaloba proti tomuto rozhodnutí je t. č. u zdejšího soudu projednávána v řízení vedeném pod sp. zn. 17 Az 2/2024.
36. Pokud navíc v napadeném rozhodnutí odkazuje žalovaný na zdůvodnění stanovené doby zajištění v rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 15. 4. 2024, je nutno poukázat na to, že v něm provedené zdůvodnění doby zajištění je zjevně nedostatečné a nezákonné. Vychází totiž z toho, že nelze vyloučit, že žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu bude nutno posuzovat z hlediska naplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b ZoA, pročež byla stanovena maximální délka doby zajištění. Takové odůvodnění je zcela generické, ostatně, soudu je z úřední činnosti známo, že je opakovaně používáno, téměř slovo od slova, i v řadě jiných případů zajištění cizince dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA. Vůbec tedy neodráží okolnosti dané věci, nijak nespecifikuje, jaké úkony žalovaný v řízení o žalobcově žádosti předpokládá a jak odůvodňuje předpokládanou délku jednotlivých úkonů, které budou muset být provedeny. Soud připomíná, že žalovaný byl na nepřijatelnost právě toho způsobu odůvodnění délky zajištění, který použil v nyní projednávaném případě, zřetelně upozorněn již rozsudkem NSS ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50, a pro Krajský soud v Plzni je s podivem, že žalovaný na závěry kasačního soudu nijak nereagoval a totožné odůvodnění používá i nadále.
37. Lze shrnout, že tedy existují dva důvody, pro které lze rozhodnutí o stanovení doby zajištění v napadeném rozhodnutí považovat za nezákonné. Především je tomu tak proto, že vůbec nezohledňuje individuální okolnosti věci a dosavadní průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobci. Přitom je zřejmé, že žalovaný v mezidobí již v dané věci rozhodl, a tato skutečnost nutně měla být v rozhodnutí o stanovení doby zajištění v napadeném rozhodnutí náležitě reflektována, což se nestalo. Za druhé pak příslušná část odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje na zjevně nezákonné odůvodnění stanovení doby zajištění obsažené v rozhodnutí o žalobcově zajištění ze dne 15. 4. 2024, jehož nezákonnost se přitom ukázala i faktickou cestou: žalovaný v něm totiž uváděl, že předpokládá dlouhé řízení o mezinárodní ochraně žalobce, ale ve skutečnosti o žalobcově žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodl prakticky během dvou měsíců. Soudu je zřejmé, že doba zajištění neslouží jen k zajištění žadatele o mezinárodní ochranu pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany, ale i pro případnou efektivní realizaci správního

vyhoštění, to však neznamená, že žalovaný může zcela abstrahovat od konkretizace důvodů, které jej vedou ke stanovení určité (tím spíše maximální přípustné) doby zajištění cizince a genericky odkazovat na maximální možnou délku azylového řízení.

38. Žalovaný však žádnou konkrétní úvahu do napadeného rozhodnutí nepojal, rozhodnutí o stanovení délky zajištění tedy nijak neodůvodnil. Odkaz na odůvodnění rozhodnutí o zajištění žalobce je přitom nezpůsobilý, a to jak pro nezákonnost, kterou je v tomto ohledu samo rozhodnutí o zajištění zatíženo, jednak proto, že v napadeném rozhodnutí není vůbec reflektován dosavadní procesní průběh řízení o žalobcově žádosti o udělení mezinárodní ochrany (příčemž tento faktor rozhodně nesvědčí pro závěr, že je v daném případě namístě stanovovat maximální dobu zajištění).

Závěr a náklady řízení

39. Soud shledal žalobu důvodnou. Rozhodnutí o stanovení doby zajištění je esenciální a neoddělitelnou součástí rozhodnutí o žalobcově žádosti o propuštění ze zajištění. Proto soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení žalovanému. V něm žalovaný odstraní vadu svého rozhodnutí, vázán právním názorem soudu ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s.
40. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobce, neboť bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno. Ten ale náhradu žádných nákladů řízení neuplatnila, žádné vynaložené náklady soud nezjistil ani z obsahu soudního spisu. Proto výrokem II. tohoto rozsudku rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 30. července 2024

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.